

SAFE • TY FILM • •

EXPRMNTL

een film van
BRECHT DEBACKERE

“Cannes and Venice are producer’s fairs, dedicated to superficiality and determined by politics. New York and London present more “dignified” festivals, but their orientation as showcases of other festivals classes them outside of the priestly gatherings that the European spectacles are; they are cram sessions to catch up on the commercial cinema rather than festivals in the vulgar sense. Knokke-le-Zoute on the other hand, stands as the sole gathering of international avant-garde film-makers.”

- P. Adams Sitney -

HET VERHAAL

KORTE SYNOPSIS

Knokke, Belgium. The casino of this mundane coastal town became the epicentre of one of the most important Knokke, België. Het casino in deze mondaine kuststad is de locatie voor hét evenement uit de geschiedenis van de experimentele en avant-garde film. Het legendarische festival 'EXPRMNTL': de ontmoetingsplaats voor - nu even legendarische - filmmakers maar ook het strijdtoneel tussen bourgeois en counterculture in de jaren 60.

'EXPRMNTL' vertelt het verhaal van hoe deze badplaats voor de beau-monde de geschiedenis in ging als mythische plek voor de experimentele en underground film, hoe België gedurende korte tijd een hoge plek opeiste op het wereldtoneel van de cinema en hoe dit legendarische festival bijgevolg bijdroeg aan de ontwikkeling van onze huidige beeldcultuur.

LANGE SYNOPSIS

In de beginjaren van de cinema was iedere film experimenteel. Het nieuwe medium werd actief verkend door filmmakers, op zoek naar nieuwe manieren om een verhaal te vertellen, betekenis te verbeelden en ideeën te verspreiden door het structureren van bewegend beeld in tijd. Terwijl Hollywood uitgroeide tot een heuse industrie in de jaren '20 zochten andere filmmakers verder, steeds op zoek naar vernieuwing.

Hun werk zou langzaam maar zeker de mainstream binnen sijpelen en zo bijdragen aan de ontwikkeling van onze beeldcultuur tot wat ze vandaag de dag is.

Knokke, België. Een kleine mondaine kuststad, thuis voor de beau-monde. In een poging Venetië en Cannes naar de kroon te steken stelt het chique casino zijn deuren open voor het door de Cinémathèque Royal du Belgique georganiseerde 'Festival Mondial du film et des beaux arts'. Om het vijftig jarige bestaan van de cinema te vieren wordt een zijprogramma samengesteld door Jacques Ledoux, kersvers conservator van de cinémathèque.

Het medium wordt er in al zijn gedaantes getoond: surrealistische film, absolute film, abstracte film, dadaïstische film,... Wat begon als een zijprogramma zou snel uitgroeien tot een op zichzelf staand festival: 'EXPRMNTL', toegewijd aan de experimentele cinema, en zou een mythische bijeenkomst voor de avant-garde worden.

EXPRMNTL kende slechts vijf edities, in 1949, 1958, 1963, 1967 en 1974, maar deze vijf edities zouden berucht worden als de meest legendarische van alle experimentele film festivals.

Onder de bezoekers die in Knokke neerstrijken tijdens de koude winterdagen tussen kerst en nieuwjaar: Yoko Ono, Jean-Jacques Lebel, Jean-Luc Godard, Agnès Varda, Jonas Mekas, Roman Polanski, Stan Brakhage, Nam June Paik, Martin Scorsese,... de meesten van hen als student of prille filmmakers.

Waarom kreeg Yoko Ono een gevangenisstraf? Wat deden Polanski, Godard, Mekas en een rist anderen samengepakt in een hotel kamer? Hoe kwam Holger Meins, toekomstig Rote Armee Fraktion lid, in Knokke terecht?

Het festival was een ontmoetingsplaats voor filmmakers, avant-garde kunstenaars, de Belgische politieke elite en beau-monde. Het mondaine Knokke, het "Saint-Tropez aan de Belgische kust", werd bijgevolg niet gespaard van de clash tussen bourgeois en counterculture.

EXPRMNTL vertelt het verhaal van experimentele film doorheen de geschiedenis van dit festival, een geschiedenis die ons verteld hoe we zijn gaan begrijpen wat we kijken, een geschiedenis die het wezen van film in vraag stelt en hoe een groot deel van hoe we onze wereld ervaren berust op ons begrip van bewegende beelden.

DIRECTOR'S STATEMENT

Mijn persoonlijke voorliefde voor experimentele cinema ligt aan de basis van deze film.

Doorheen de jaren heb ik tal van experimentele films gezien, van de beginjaren uit de zogenaamde historische avant-garde tot nu, velen ervan die eveneens op het Exprmntl festival werden vertoond.

Wat mij het meest op viel, was de relatieve onbekendheid die deze films hebben bij het grote publiek en dat hetgeen we vandaag de dag te zien krijgen op TV of in films vroeger vaak als anders, vreemd en zelfs schokkend werd ervaren.

Toen ik enkele jaren terug te weten kwam dat in België ooit een festival heeft plaatsgevonden wat aanschouwd werd als het festival voor experimentele cinema stond ik er van versteld dat dit verhaal nog nooit was verteld.

De film vertelt het verhaal van dit evenement, van de cinema en haar cineasten.

Mijn aanwezigheid in de film is enkel voelbaar als die van een jonge, nieuwsgierige maker die via de klassiekers van de experimentele film en diens makers op zoek gaat naar wat het betekent om 'experimenteel' te werk te gaan. Met het festival als historisch gegeven, als zowel ruggengraat als motief wordt een antwoord op deze vraag verschaft.

De documentaire moet een uitnodiging zijn tot verdere exploratie. De toeschouwers dienen zich te realiseren dat experimentele film niet noodzakelijk saai en vervelend is, maar eerder wonderbaarlijk en opwindend.

Het festival heeft door de jaren heen mythische proporties aangenomen. Deze mythes bevatten echter een kern van waarheid en dienen om - los van het doorgeven van waargebeurde feiten - te inspireren en aan te zetten tot vernieuwing, verandering en reflectie.

Zoals elke kunstvorm reflecteert cinema, bewust of onbewust, de tijdsgeest. Het is dan ook vanzelfsprekend dat 'Exprmntl' de huidige zeitgeist zal weerspiegelen. Met deze documentaire willen we een weerwoord bieden aan de kritiek die cultuur momenteel ondergaat en het voortdurende in vraag stellen van diens economische nut. Hoewel de film een historische gebeurtenis verbeeld, benadrukt hij eveneens hoe ons culturele en sociale leven blijvend in beweging is, en is wat het is bij gratie van verandering, vernieuwing en evolutie.

We leven in een tijd waarin beeld, tekst, geluid,... binnen handbereik liggen. Dit gegeven heeft een duidelijk effect op de hedendaagse creaties: meer dan ooit zijn we ons ervan bewust dat cultuur stoelt op hetgeen voorheen kwam. We lenen, hergebruiken, herinterpreteren en samplen en creëren hiermee nieuwe werken.

'Exprmntl' zal een collage zijn van elementen uit de verschillende periodes waarin het festival plaats vond: foto's, films, nieuwe interviews, documenten en briefwisseling,...

In deze documentaire wil ik al deze elementen samenvoegen tot een geheel; een dialectische montage die het verhaal van experimentele, onafhankelijke filmproductie, van het festival, van de drijfveren van de filmmakers verteld in hun eigen woorden en beelden.

In die zin wordt 'Exprmntl' een documentaire die meer is dan de som van de onderdelen. Geen historisch relaas, maar een wederopleving van de creatieve atmosfeer, een zesde, zij het puur filmische, editie van het festival.

De documentaire gaat bewust om met de stijlelementen die schatplichtig zijn aan experimentele cinema. Snelle micro-montages, dubbeldrukken, abstractie, onvaste camera,... worden niet uit de weg gegaan maar wel slechts toegepast waar van toepassing. De documentaire wil een uitnodiging zijn voor de toeschouwer om de, vaak onbekende, rijkheid aan films uit de experimentele hoek te verkennen en niet een voor de leek ondoordringbare experimentele film worden.

Brecht Debackere

DE PERSONAGES

De bezieler van het festival. Jacques Ledoux was de eerste conservator van Koninklijk Belgisch Filmarchief en staat bekend als absolute voorvechter van film. Zijn onvoorwaardelijke liefde voor cinema en voor vernieuwing waren de drijvende kracht achter het festival. Hij was het die België, Knokke en Exprmntl op de wereldkaart zette.

JACQUES LEDOUX

JONAS MEKAS

De Litouws-Amerikaanse kunstenaar Jonas Mekas is een sleutelfiguur van de naoorlogse avant-gardefilm. Hij stond mee aan de wieg van Anthology Film Archives in New York. Hij wordt ook wel de 'peetvader van de avant-garde cinema' genoemd.

Hij werd door Ledoux gevraagd om een selectie films van de Amerikaanse Underground te presenteren op Exprmntl 3.

Agnes Varda werd geboren in Brussel. Op 26-jarige leeftijd debuteerde Varda met *La Pointe courte* (1954). Met de films *Cléo de 5 à 7* (1962) en *Le Bonheur* (1965) vestigde ze zich als een van de grondleggers van de vernieuwende film in Frankrijk.

Varda woonde de 2de en 3de editie van Exprmntl bij. Ledoux hielp haar bij het produceren van haar film '*Opéra Mouffe*' waar ze eveneens een prijs mee won in 1958. Haar films toonden in 1958 reeds de eerste aanzetten van wat later de *nouvelle vague* zou gaan heten.

AGNÉS VARDA

DE PERSONAGES

ERIC DE KUYPER

Eric de Kuyper is een Belgisch filmregisseur, filmtheoreticus en schrijver. Van jongs af aan was de Kuyper gepassioneerd door de wereld van de film, het ballet en de opera.

Tussen 1965 en 1977 werkte hij voor de toenmalige BRT als verantwoordelijke voor de filmaankopen. Hij had er ook een programma De andere film waarin hij het accent legde op de experimentele film.

Eric de Kuyper is voormalig jurylid van EXPRMNTL.

De Weense cineast Peter Kubelka (1934) startte als chef-kok/lesgever in Frankfurt. Voor hem is het koken niet louter een grote vaardigheid, in lezingen en geschriften claimt hij zelfs dat het aan de basis ligt van alle andere kunsten alsook van de wetenschappen. Kubelka's filmpalmares is niet bijzonder uitgebreid. Wel is het extreem uitgepuurd en complex.

Het was op 'EXPRMNTL' dat Kubelka Jonas Mekas ontmoette waarna de twee in 1969 met onder meer Stan Brakhage en Jerome Hill in New York het Anthology Film Archives op. Dat blijft tot vandaag een belangrijk centrum voor preservatie van en onderzoek naar experimentele film en video.

PETER KUBELKA

HARUN FAROCKI

Harun Farocki was een Duitse filmmaker, schrijver en kunstenaar. in film. Zijn documentaire essays, vaak innovatief en experimenteel, vormen een reflectie op de raakvlakken tussen oorlog, economie, politiek, sociale ruimte, bewapening, de media en de invloed van beelden.

Harun Farocki was aanwezig samen met Holger Meins op Exprmntl 4. Ze maakten deel uit van de SDS en waren de aanstichters van de protesten die tijdens het festival plaatsvonden.

Op 30 juli 2014 overleed hij onverwachts op 70-jarige leeftijd.

DE PERSONAGES

Jean-Jacques Lebel, geboren te Parijs in 1936, is een Franse kunstenaar, dichter, activist en geleerde. Hij is de zoon van Robert Lebel, kunschrijver en vriend van Marcel Duchamp.

Lebel trok op uitnodiging van Ledoux naar Knokke waar hij o.a. deelnam aan de symposia. Als 'paus van de happening', zoals de media hem omschrijft, organiseert hij echter ook enkele niet-geplande activiteiten, waaronder de 'Miss Exprmntl' verkiezing waar hij naderhand ook voor veroordeeld wordt.

JEAN-JACQUES LEBEL

BIRGIT HEIN

Birgit Hein is een Duitse filmregisseur die sinds de jaren '60 actief is in de experimentele film.

Samen met haar toenmalige echtgenoot Wilhelm Hein was Birgit aanwezig op Exprmntl 4 en 5. Verschillende van hun films waren opgenomen in de competitie. Via de Deutsche Kinematheek heeft ze 90 minuten aan nooit eerder vertoond 8mm homemovie materiaal ter beschikking gesteld. Deze films bevatten beelden van samenkomsten van een verscheiden groep filmmakers, maar ook van Jacques Ledoux, Knokke en Exprmntl

Gabrielle Claes volgde Jacques Ledoux op als conservator van de Cinematek. In 1974 werkte ze er reeds en was ze mede verantwoordelijk voor de organisatie van het festival.

Gabrielle Claes had ook een rol in "All Night Long" ("Toute une nuit") van Chantal Akerman (1982).

GABRIELLE CLAES

DE PERSONAGES

Roland Lethem is een Belgische filmmaker en schrijver.

Roland Lethem had verschillende films in competitie op Exprmntl 4 & 5. Hij was bevriend met verschillende Japanse filmmakers en kunstenaars waaronder Koji Wakamatsu.

Hij werkte vaak samen met Jean-Pierre Bouyxou en Jio Berk.

ROLAND LETHEM

BORIS LEHMAN

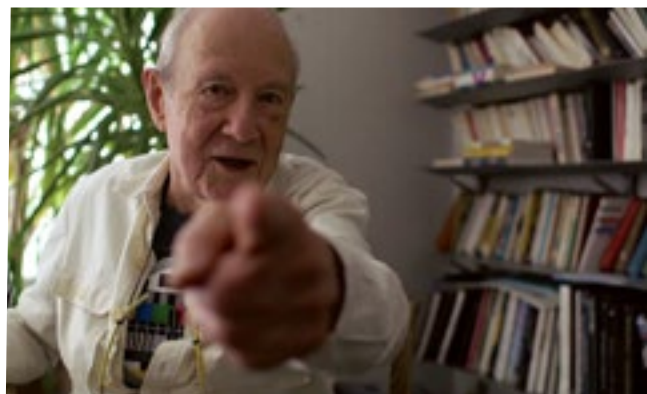
Boris Lehman werd geboren in Lausanne op 3 maart 1944 en behaalde zijn diploma aan het INSAS in 1966. Hij is behalve filmcriticus ook de stoutmoedigste en productiefste filmmaker van België. Hij maakte bijna 400 onconventionele films (kortfilms, langspeelfilms, documentaires en experimentele films) op super-8 en 16mm, die hij vaak zelf vertolkt en altijd zelf produceert.

Hij was aanwezig op verschillende edities en werkte samen met o.a. Henri Storck, Chantal Ackerman, Jean-Marie Buchet.

Robert Stéphane was de directeur van de RTBF, mediapartner van het festival, ten tijde van Exprmntl.

Hij was eveneens verantwoordelijk voor de organisatie van het video luik op Exprmntl 5 en haalde de MovieMovie performance naar Knokke in 1967.

ROBERT STÉPHANE

DE PERSONAGES

Werner Nekes is een Duitse regisseur en verzamelaar. Nekes studeerde taalkunde en psychologie aan Freiburg. Hij begon zijn filmcarrière in 1964. In 1965 begon hij met schilderen en het gebruik van verschillende materialen en objecten in combinatie met 8 mm 16 mm film.

Nekes staat ook bekend als een van de grootste collectioneurs ter wereld van oude filmcamera's en memorabilia.

WERNER NEKES

GODFRIED-WILLEM RAES

Godfried-Willem Raes is een Belgische componist en muzikant. Na zijn verwijdering van het conservatorium in 1968 richtte hij de Logos-groep op, die zich al snel ontpopte tot de meest geprofileerde en duurzaamste factor binnen de experimentele muziek in Vlaanderen. Nadat hij gedurende verschillende jaren had deelgenomen aan de Darmstädter Ferienkurse für Neue Musik, waar hij les kreeg van onder meer Karlheinz Stockhausen en György Ligeti, keerde hij in 1982 terug naar het Gentse conservatorium als lesgever avantgarde-kamermuziek, om er in 1988 tot voltijds docent experimentele compositie te worden benoemd.

Michael Snow (°1929) is een kunstenaar die altijd conceptueel werkt, maar daarbij heel veel verschillende disciplines hanteert. In zijn oeuvre heeft hij onder andere geëxperimenteerd met schilderkunst, beeldhouwkunst, film, fotografie, performance en muziek.

In elke discipline stelt hij telkens weer de parameters van het medium zelf in vraag; hoe komt een beeld (of geluid) tot stand en wat verandert er eens we met de vorm of de betekenis ervan gaan schuiven?

MICHAEL SNOW

TEAM

BRECHT DEBACKERE AUTHOR/DIRECTOR

Since 1995, Brecht Debackere (1979, BE) has taken a particular interest in moving images. He has been working with fiction film, animation, motion-graphics and exploring applications such as video syntheses, interaction and concept development. With his work he seeks to explore intrinsic characteristics of 'virtual space'. He worked as researcher for CREW within the European project 2020 3D media, a project concerned with, among other things, omnidirectional and stereoscopic film.

He is co-founder of the Brussels based production company Visualantics and the online magazine Rupture. His works have been shown at festivals around the world, in Belgium, Netherlands, France, Italy, Korea, Canada, Germany,... and in museums like the Stedelijk Museum in Amsterdam, SMAK in Ghent, KMSK in Antwerp,...

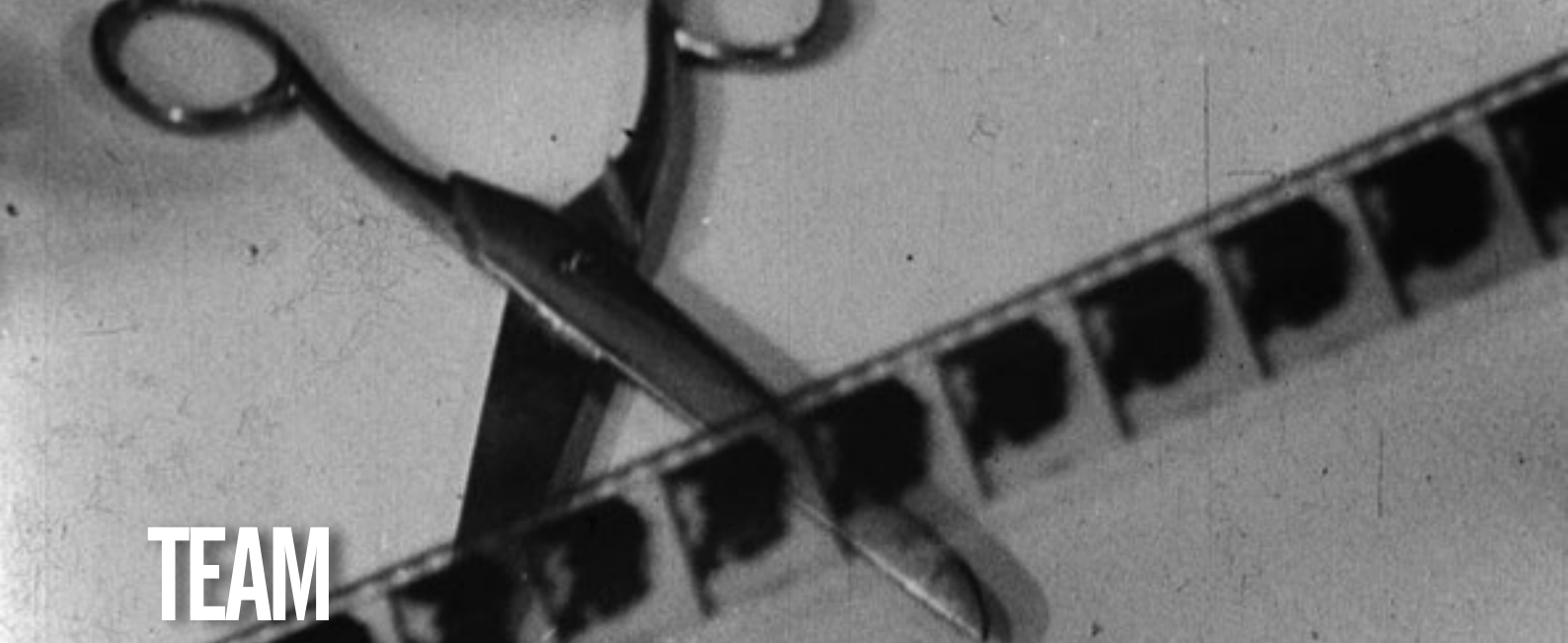
STEVEN DHOEDT PRODUCER/CAMERA

Steven Dhoedt (°1980, Gent) is a Belgian filmmaker, producer and cinematographer. He studied film at the RITCS School of Arts in Brussels and graduated as a Master in Audiovisual Arts.

After his studies he moved to Hong Kong, where he lived and worked for several years, gaining experience as a freelance producer and director. In 2003 he founded VISUALANTICS, a Brussels based independent production house, focusing on creative documentaries, fiction films and new media projects.

His films have screened on numerous film festivals all over the world and have been broadcasted on TV in over 30 countries. His most recent film, 'REACH FOR THE SKY', a documentary about the competitive South-Korean education system, had its world premiere at the Busan International Film Festival 2015 and won the award for Best Belgian Documentary at the 2016 Docville festival.

TEAM

IMAGE EDITOR **BEPPE LEONETTI**

Born in Turin in 1977, Beppe Leonetti graduated in film editing at the Centro Sperimentale di Cinematografia – National School of Cinema.

From 2006 to 2009 he collaborated with Nanni Moretti, editing some of his documentaries (“Il diario del caimano”, “Palombella rossa: intorno al film”, “L’ultimo campionato”) and some of his short films (including “Il diario di uno spettatore”, segment of the movie “Chacun son cinéma”, screened at Cannes Film Festival in 2009).

Among the films he edited: “Something left wing” by W. Achtner, “The love hour” by C. Carmosino, “The economist’s dream” by Monica Repetto.

In 2011 he edited “Là Bas. A criminal education”, directed by Guido Lombardi, which won the Lion of the Future at the 68th Venice Film Festival.

“The journey of Marco Cavallo”, by Erika Rossi and Giuseppe Tedeschi, presented at the Turin Film Festival XXXII and XXVI Trieste Film Festival, was edited in 2014.

Beppe Leonetti is currently working on his first film as a director: “Chief White Elk”, Since 2015 he is a board member of Doc/IT, the Association of Italian Documentarists.

SOUND EDIT & DESIGN **BORIS DEBACKERE**

Boris Debackere is a sound artist and researcher teaching at LUCA School of Arts, KU Leuven. Debackere is currently serving as the head of V2_Lab in Rotterdam, an instigator of artistic projects that interrogate and illuminate contemporary issues in art, science, technology, and society.

As a sound designer his scope ranges from media art over video art, like Herman Asseberghs’ “a.m./p.m.” (Courtisane Canvas price) and “Proof of Life” (1st price Transmediale), to cinema.

Debackere won the Georges Deleuze 2014 Prize for Best Original Music and Sound Design and received the 2015 Ensor Sound Design Award for Violet by Bas Devos.

PRODUCTIE INFO

Nederlandse titel	EXPRMNTL
Productiejaar	2016
Productieland	BELGIE
Lengte	68'
Taal	Engels / Frans / Nederlands
Ondertitels	Engels / Franse / Nederlands
Kleur	ZW / Kleur
Opnameformaat	HD 1080p25
Projectieformaat	DCP / BluRay / Digital
Geluid	5.1 Surround / Stereo

WWW.EXPRMNTL.BE

WWW.FACEBOOK.COM/EXPRMNTL

WWW.TWITTER.COM/EXPRMNTL

TRAILER

[tba](#)

WERELDPREMIERE

L'Age d'Or Film Festival - October 2016

INTERNATIONAL PREMIERE

BFI London Film Festival - October 2016

CREDITS

A film by
Brecht Debackere

a VISUALANTICS production

a co-production with
CINAMETEK Royal Belgian Film Archive
RTBF
CANVAS

Produced by
Steven Dhoedt

Edited by
Beppe Leonetti

Sound editing & design
Boris Debackere

Written & Directed by
Brecht Debackere

Camera
Steven Dhoedt
Sander Vandenbroucke

Archive Research
Brecht Debackere
Steven Dhoedt
Olivier Dekegel

Lights
Julien Ladavid

Sound mixing
Raf Enckels

Production Assistant
Jesse Van Bauwel

Compositing & retouche
Robin Sinnaeve
Wim De Rick

**Graphics & Motion
Design**
Annelies Vaes
Robin Sinnaeve

Color Grading
Franck Ravel

DI
Arnout Deurinck
Pieter-Jan Uvyn

Online supervisor
Wim De Rick

Online
Tim Trenson

Offline Facilities
De Montagewinkel

Online Facilities
Mikros

Audio facilities
A-Sound

PRODUCTION COMPANY

VISUALANTICS

VISUALANTICS, founded in 2003 and based in Brussels, specializes in independent projects for an international market and is involved in the field of new media, fiction and creative documentary. The company enjoys a growing reputation with contemporary documentaries; Reach for the SKY (on the education system in South-Korea), The Sound of Belgium (on the history of Belgian dance music), State of Play (on professional gaming in South-Korea), the Brussels Business (on lobbying in Brussels) and with award winning shorts such as 'The Extraordinary Life Of Rocky.

Today the company has had collaborations with national and international broadcasting companies such as ARTE, ZDF, NRK, SVT, YLE, VRT, RTBF, LICHTPUNT etc.

VISUALANTICS is a founding member of FlandersDoc, the Belgian-Flemish association of documentary producers.

FILMOGRAPHY

- 2015 REACH FOR THE SKY / documentary / 90' & 52' / in HD
- 2014 BETWEEN THE DEVIL AND THE DEEP / documentary / 100' & 52' / in HD
- 2014 SHIP OF FOOLS / documentary / 85' & 52' / in HD
- 2014 THE HORSEMAN / short fiction / HD
- 2013 STATE OF PLAY / documentary / 85' & 52' / in HD
- 2013 THE SOUND OF BELGIUM / documentary / 85' / in HD
- 2012 THE BRUSSELS BUSINESS / documentary / 90' & 52' / in HD
- 2010 INSIDE THE METAVERSE / documentary / 52' / in HD
- 2010 THE EXTRAORDINARY LIFE OF ROCKY / short fiction / 15' / S16mm
- 2009 NIGHTHAWKS / short fiction / 13'50" / 35mm
- 2008 VERBRANDMAN / short fiction / 14'

CINEMATEK

In 1938, Henri Storck, André Thirifays and Pierre Vermeylen founded The Royal Belgian Filmarchive (Cinémathèque Royale de Belgique), now called CINEMATEK. Ever since it has been preserving a collection of films with a permanent esthetical, technical and historical value.

The archive also has a vast collection of documents on the cinematographic art and assures the consultation of these films and documents for esthetic and scientific reasons.

The collection is one of the largest in the world, now counting up to 100.000 copies corresponding to 45.000 titles: full-length fiction films, documentaries, short films, which illustrate the history of film from the beginnings to our times. The collection grows every year with an average of 2.000 copies.

CONTACT

PERS & VERTONINGEN

VISUALANTICS

Vlaamse Steenweg 89
B-1000 Brussels
Belgium

T. +32 2 450 91 66

F. +32 70 41 60 95

E. info AT visualantics DOT net

www.visualantics.net

CINEMATEK

Baron Hortastraat 9
B-1000 Brussels
Belgium

T. +32 2 551 19 40

E. pers AT cinematek DOT be

www.cinematek.be

PARTNERS

CINEMATEK

rtbf

canvas

VAF
FILM

flanders[®]

FLANDERS
FILM
FUNDING

DE
MONTAGEWINKEL

MI
KR
OS
IMAGE/